

عنوان مقاله:

واکاوی ساخت‌های ایدئولوژیک در گفتمان مردان خواهان تمکین زوجه در دادگاه خانواده، بر پایه تئوری ون‌دایک (2006): رویکرد زبان‌شناسی حقوقی

محل انتشار:

دوفصلنامه علم زبان، دوره 7، شماره 11 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

سید فرید خلیفه لو - استادیار زبان و ادبیات انگلیسی دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

حسین حلاج زاده بناب - دکتری زبان‌شناسی همگانی دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

سیدمجتبی حسینی - کارشناسی ارشد زبان‌شناسی دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

خلاصه مقاله:

نظر به اینکه هیچ نظام نشانه‌ای از منظر ایدئولوژیک خنثی نیست، می‌توان با شناخت زبان و کشف لایه‌های زیرین آن، به آشکارسازی روابط پنهان و بازنشر ایدئولوژی‌های نهفته در ژرف‌ساخت زبان دست یافت. ساختارهای گفتمانی نیز با سازمان‌دهی نظام‌های نشانه‌ای مدنظر خود، به شیوه‌های درک ما از واقعیت شکل می‌دهند. در پژوهش حاضر به بررسی ساخت‌های ایدئولوژیک در گفتمان مردان خواهان تمکین زوجه بر پایه تئوری ون‌دایک (2006) پرداخته می‌شود. در این پویا، محققان با حضور در 20 جلسه دادگاه و جمع‌آوری داده از 20 مرد خواهان تمکین زوجه با میانگین سنی 25 تا 45 سال و با تحصیلات بین دیپلم تا لیسانس، از جامعه و طبقه شهری به مطالعه پرداخته‌اند. هدف تحقیق پیش‌رو بازنمایی ابزارهای زبانی و راهبردهای کلامی این مردان در راستای اقتناع قاضی و تصمیم‌گیرنده است. همچنین، استراتژی‌های ارجاعی این افراد از طریق الگوی «مربع ایدئولوژیک» ون‌دایک (2006) تعیین و بسامد هر یک از اضلاع مربع مشخص می‌گردد. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که مردان در جلسات دادگاه از انواع راهبردهای زبانی همچون «توصیف کنشگر»، «قطب‌بندی»، «تعمیم»، «اغراق» و «بیان هنجارها» در راستای پیشبرد اهداف خود استفاده می‌کنند. این راهبردها در 58% موارد در راستای بزرگ‌نمایی رفتار منفی همسر (غیرخودی‌ها) و در 27% موارد در جهت بزرگ‌نمایی رفتار مثبت خود (خودی‌ها) است. جامعه آماری مورد مطالعه، کمتر از دو ضلع دیگر مربع ایدئولوژیک (کوچک‌نمایی نکات مثبت و کوچک‌نمایی نکات منفی طرف مقابل) استفاده می‌کردند که این امر منطبق با نظریه ون‌دایک (2006) است.

کلمات کلیدی:

تحلیل گفتمان انتقادی، تحلیل گفتمان حقوقی، مردان خواهان تمکین زوجه، راهبردهای زبانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1130253>

